

การศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยพยาบาล

สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

นางสาว อรุณ ตั้งขวัญ เรือง

ศูนย์วิทยพัทยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

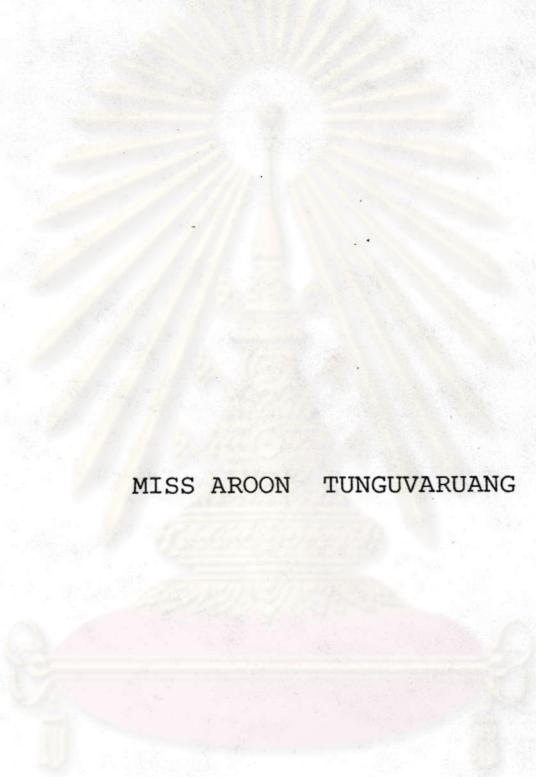
ISBN 974-578-782-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017119

i 10313230

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF DIPLOMA PROGRAMME IN NURSING
SCIENCE CURRICULUM B.E. 2528 IN NURSING COLLEGES UNDER THE
JURISDICTION OF THE NURSING COLLEGES DIVISION, OFFICE
OF THE PERMANENT SECRETARY, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

MISS AROON TUNGUVARUANG

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

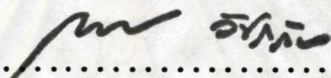
Chulalongkorn University

1991

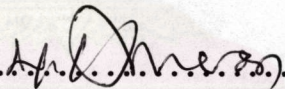
ISBN 974-578-782-5

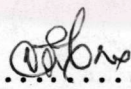
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช
2528 ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
โดย นางสาว อรุณ ตั้งยูว เรือง
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สวัสดิ์ จงกล

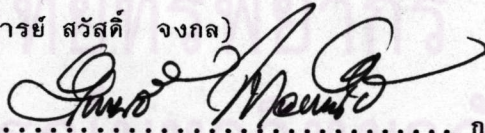
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล)

..... กรรมการ
(ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

อรุณ ตั้งยูวเรื่อง : การศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข (A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF DIPLOMA PROGRAMME IN NURSING SCIENCE CURRICULUM B.E. 2528 IN NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE NURSING COLLEGES DIVISION, OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ.ที่ปรึกษา: อ.สวัสดิ์ จงกล, 195 หน้า. ISBN 974-578-782-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 505 ฉบับ ไปยังผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 14 แห่ง ได้รับกลับคืนมา 455 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.10 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

วิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้หลักสูตร จัดทำแผนแม่บท แผนการสอน และแผนการนิเทศ กำหนดให้อาจารย์จัดทำเอกสารประกอบการสอน มีการเตรียมบุคลากร สํารวจความพร้อมของอาจารย์ สํารวจสื่อการเรียนการสอน สํารวจหนังสือเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุด ติดต่อประสานงานกับแหล่งฝึกล่วงหน้า ลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน คือ อาจารย์นิเทศก์ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนทุกครั้ง วิธีที่ใช้สอนภาคทฤษฎีมากที่สุด คือ การบรรยาย วิธีที่ใช้สอนภาคปฏิบัติมากที่สุด คือ การสาธิตและการประชุมปรึกษาการพยาบาล อาจารย์ชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า วิธีที่ใช้วัดผลภาคทฤษฎีมากที่สุด คือ การทดสอบ และวิธีที่ใช้วัดผลภาคปฏิบัติมากที่สุด คือ การใช้แบบฟอร์มการประเมิน

ปัญหาในการใช้หลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน เพราะมีงานต้องรับผิดชอบมาก อาจารย์ในแต่ละแผนกวิชาไม่มีเพียงพอ สัดส่วนระหว่างอาจารย์นิเทศก์ต่อจำนวนนักศึกษาไม่เหมาะสม สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดเอกสารตำราสำหรับค้นคว้า ห้องเรียนไม่เพียงพอและมีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ไม่สามารถให้บริการพยาบาลได้ทุกครั้ง อาจารย์ขาดทักษะการสอนแบบเน้นชุมชน และไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผลร่วมกัน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

AROON TUNGUVARUANG : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF DIPLOMA PROGRAMME IN NURSING SCIENCE CURRICULUM B.E. 2528 IN NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE NURSING COLLEGES DIVISION, OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR: MR. SWAT CHONGKOL, 195 PP. ISBN 974-578-782-5.

The purposes of this research were to study the state and problems of the implementation of Diploma Programme in Nursing Science Curriculum B.E. 2528 in nursing colleges under the jurisdiction of the Nursing Colleges Division. Five hundred and five questionnaires were distributed to administrators and instructors in 14 nursing colleges. Four hundred and fifty-five copies were completed and returned which accounted for 90.10 percent. Data were analyzed in terms of percentage.

Research findings were as follow:

Most nursing colleges formulated curriculum implementation plan, master plan, lesson plans, and supervisory plans. Instructors were required to prepare instructional supplements. The colleges had supported the programs by preparing instructors' readiness; surveying the availability of instructional medias; as well as text books and external readings. The colleges coordinated with health care units and community centers before students' practicum. Supervisory nursing practices were instructors' close-supervision given to students. Instructors always prepared their lesson plans prior to teaching. Instructional methods mostly used in teaching theoretical subjects were lecture while demonstration and nursing care conference were mostly used in practical subjects. Students were informed about evaluation criteria and evaluation methods in advance. Paper-pencil tests were popularly used in theoretical evaluation and likewise evaluation forms in practical evaluation.

Problems in curriculum implementation were: instructors had limited time to prepare lesson plans and instructional supplements because of both routine and extra assigned responsibilities; shortages of instructors in every departments; inappropriate ratio between supervisory instructors and students; shortages of instructional medias; inadequacy of texts and reference materials; limited and inappropriated classroom; inconvenient transportation; instructors' lack of community-based instructional skills; and lack of common standard for evaluation.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติศ อรุณ ทองรุ่งโรจน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.บ.อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาจากท่านอาจารย์สวัสดิ์ จงกล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจ ดูแลเอาใจใส่
อย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด และ ดร.กุลยา
ต้นติผลลาชีวะ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นที่ก่อประโยชน์ในการวิจัยเป็นอย่างดี
มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจ แก้ไขแบบสอบถาม
และให้ข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า และขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล
ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยตอบแบบสอบถาม

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับคุณแม่ผู้เดียว ตั้งยิว เรือง
ที่คอยให้กำลังใจ ปรออบใจ ดูแลเอาใจใส่ และคอยเป็นห่วงลูกเสมอมา และขอขอบคุณ
คุณน้า กณจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์อุบลราชธานี และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน
ที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรุณ ตั้งยิว เรือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	9
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	10
การพัฒนาหลักสูตร.....	13
การนำหลักสูตรไปใช้.....	14
บทบาทของบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้.....	16
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528.....	19
การนำหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ไปใช้ในวิทยาลัยพยาบาล.....	22
- การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน.....	22
- การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร.....	24
- การจัดการเรียนการสอน.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	47
ประชากร.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างเครื่องมือ.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	51
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	53
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร.....	59
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร.....	97
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	125
สรุปผลการวิจัย.....	126
อภิปรายผลการวิจัย.....	132
ข้อเสนอแนะ.....	142
รายการอ้างอิง.....	144
ภาคผนวก.....	151
ประวัติผู้เขียน.....	195

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	50
2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร.....	54
3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ผู้สอน.....	56
4 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร.....	60
5 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน.....	63
6 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการสอน.....	66
7 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร.....	68
8 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการสื่อการเรียนการสอน	72
9 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียน การสอน.....	75
10 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการเตรียมการสอน.....	82
11 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน.....	85
12 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน.....	88
13 สภาพการปฏิบัติของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล.....	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร.....	98
15 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการแปลง หลักสูตรไปสู่การสอนเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน.....	99
16 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการแปลง หลักสูตรไปสู่การสอนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการสอน.....	101
17 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร.....	103
18 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดปัจจัย และสภาพต่างๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน.....	106
19 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียน การสอน.....	108
20 ปัญหาการใช้หลักสูตรของอาจารย์ผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการเตรียมการสอน.....	114
21 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัด การเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน.....	116
22 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัด การเรียนการสอนเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน.....	118
23 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนด้านการจัด การเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล.....	121